

Бульба Тарас Миколайович,
*заступник завідувача спеціальної кафедри № 2 Інституту
Управління державної охорони України Київського
національного університету імені Тараса Шевченка,
кандидат юридичних наук*

ОКРЕМІ ОЗНАКИ ТА ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАСІДОК НА КОРТЕЖ ОХОРОНЯЄМОЇ ОСОБИ

Зазвичай напади на охороняємих осіб відбуваються в той час, коли вони переміщуються між будинком і роботою. Підвищена небезпека загрожує охороняємії особі, коли вона сідає в машину або виходить з неї. Як правило, охоронців намагаються усунути в першу чергу. Засада може увінчатися успіхом, коли особа, що охороняється не вживає додаткових заходів безпеки, а охоронці «розслаблені». Оскільки більшість злочинних або терористичних груп мають у розпорядженні зібрані розвіддані, активні і добре підготовлені охоронці можуть відвернути увагу злочинців і зруйнувати їхні плани. Як правило, засідки складаються переважно з п'яти-шести нападників, хоча підтримувати їх можуть ще шість-дванадцять чоловік: водії, розвідники, спостерігачі та ін. [1].

Злочинці завжди ретельно вивчають роботу служби безпеки і розпорядок дня особи, що охороняється, перш ніж вчинити напад. Важливо щоб співробітники служби безпеки вивчали тактику злочинців і використовували її в своїй підготовці [2]. Оскільки злочинці ретельно вивчають об'єкт нападу, охоронці повинні уважно спостерігати за обстановкою, щоб вчасно виявити стеження. Водій, керівник служби безпеки та інші співробітники зобов'язані мати при собі пристрої зв'язку, щоб у разі необхідності відразу продиктувати номери і опис машин, що здалися їм підозрілими, а також передати опис людей, що спостерігають за охоронюваною особою, офісом або маршрутом руху [3]. Після порівняння записів можна зробити деякі висновки, виявивши машини або людей, які потрапили в поле зору охоронців більше одного разу.

Добре організовані засідки мають певні ознаки та принципи, а саме:

1. Блокуються всі шляхи до відступу. Це вимагає значних витрат сил, оскільки потрібно не тільки зуміти зупинити основний автомобіль, але і заблокувати всі шляхи для відступу.

2. Засідка планується в глибині. Для цього також потрібні значні сили, оскільки необхідно блокувати всі шляхи до відступу і влаштувати допоміжні засідки, щоб не допустити можливої підтримки правоохоронних органів, відповідним чином розміщуються блокуючі автомобілі, щоб основний автомобіль не міг покинути зону ураження.

3. Подавляючий (шквальний) вогонь. Злочинці, що знаходяться в засідці, добре озброєні і вміють користуватися зброєю. Вони користуються досить важкою зброєю, здатною пробити броню основного автомобіля. Її розміщують таким чином, щоб вона не становила небезпеки для самих учасників засідки.

4. Злочинці, які беруть участь у засідці, зосереджені й дисципліновані. Мова йде не тільки про вогневу дисципліну, але й про дисципліну спілкування. Ці люди діють за строго узгодженим планом і в разі необхідності проявляють виняткову жорстокість.

5. Засідка ретельно планується і опрацьовується заздалегідь. Керівник злочинної групи вибирає об'єкт (ціль), проводить необхідну розвідку і збирає розвіддані. На підготовку засідки виділяється достатня кількість часу. Злочинці мають у розпорядженні надійні джерела інформації, заздалегідь готують безпечні укриття та місця розміщення зброї і машин, вивчають дорожній рух уздовж маршруту, а також порядок руху кортежу особи, що охороняється. Щоб повністю убезпечити себе під час відступу, часто доводиться задіяти кілька машин. Організовується хороша система зв'язку, розробляються радіо і телефонні коди.

6. Учасники подібної операції підбираються дуже ретельно, щоб максимально знизити ймовірність провалу. Участь у засідці приймають чітко проінструктовані особи, а їх дії заздалегідь відрепетовані, але не на реальному місці, оскільки це може зірвати всю операцію. Окрім ключові деталі не розголошуються до останньої хвилини.

7. Засада організується у відповідному для цього місці. Ретельно аналізуються маршрути руху, щоб максимально ефективно використовувати природні перешкоди. Основна увага приділяється аналізу дорожнього руху у визначеному місці. Найбільш ефективні засідки, влаштовані в найменш очевидних місцях. Місце розташування групи, порядок пересувань об'єкта (цілі) визначають заздалегідь. Усуваються всі перешкоди, які можуть перешкодити успішному проведенню операції.

8. Для розташування учасників засідки, груп блокування та зберігання зброї вибираються зручні укриття. Використовуються відволікаючі маневри.

9. Вичікують найбільш сприятливий для дій момент. Для засідок вибираються люди, що володіють ідеальним терпінням, спокійні і неемоційні. Деякі з них здатні тижнями вичікувати зручного моменту для вчинення злочину.

10. Заздалегідь оцінюються можливі шляхи до відступу, розташування патрулів, місця проведення ремонтних робіт, тунелі не використовуються. Якщо людей вистачає, заздалегідь звільняється зворотній шлях відступу. Учасники засідки добре знають всі шляхи до відступу - основний і допоміжний.

11. Часто для відволікання сил правоохоронних органів та інших переслідувачів використовуються диверсії, а також дезінформація.

12. Заздалегідь готуються місця укриття - основне і запасні.

Список використаних джерел:

1. Засада на транспортну колонну. Портал Современная армия. 19 .06. 2012 [Електронний ресурс] - Режим доступу:

<http://www.modernarmy.ru/article/182>.

2. Контрзасадные действия на марше. Портал Современная армия. 08.06.2013 [Електронний ресурс] - Режим доступу:

<http://www.modernarmy.ru/article/270>.

3. Маленькие секреты в работе водителей-телохранителей основной машины и машины сопровождения [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://bodyguardsonline.com/tactics/1031-malenkie-sekrety-v-rabote-voditelej-teloxranitelej-osnovnoj-mashiny-i-mashiny-soprovozhdeniya.html>.